

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ БІЗНЕСУ ТА ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 2

«13» 05

2026 р.

Голова Приймальної комісії

 Олександр БОНДАР

ПОГОДЖЕНО:

Відповідальний секретар Приймальної
комісії

 Дар'я ПРОСЯНА

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З ПРЕДМЕТУ «УКРАЇНСЬКА МОВА»**

при прийомі на навчання для здобуття
освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
на основі базової середньої освіти

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Співбесіда з предмета «Українська мова» є формою оцінювання в Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій Запорізького національного університету» (далі — ВСП ФКБХТ ЗНУ), що передбачає протокольоване усне оцінювання рівня підготовленості вступника з предмета «Українська мова».

Метою співбесіди є перевірка знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника з української мови, що є достатніми для здобуття освітньо професійного ступеня — фаховий молодший бакалавр на основі БСО відповідно до Правил прийому до ВСП ФКБХТ ЗНУ у 2026 році.

Співбесіда проходить у форматі протокольованого усного оцінювання. Вона проводиться в очному форматі в ВСП ФКБХТ ЗНУ з обов'язковою відеофіксацією та подальшим оприлюдненням на офіційному вебсайті коледжу. Дистанційний формат допускається за рішенням Відбіркової комісії для вступників, які перебувають за кордоном, на тимчасово окупованій території, або військослужбовців, які проходять військову службу.

Для проходження співбесіди вступнику надається 20 хвилин на підготовку та до 15 хвилин на відповідь.

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати співбесіди оцінюються за шкалою 100–200 балів. Підсумковий бал визначається як сума балів за чотири теоретичні запитання. Вступники, які за сумою набрали менше 100 балів, вважаються такими, що не склали співбесіду.

Співбесіда оцінюється предметною екзаменаційною комісією, склад якої затверджується наказом ректора.

Співбесіда складається з 4 запитань, обраних довільно з переліку тем, визначених у розділі III цієї програми.

Кожне запитання оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів. (теоретичні знання та повнота змісту — від 0 до 25 балів, практичні вміння та ілюстрування — від 0 до 15 балів, логіка викладу та культура мовлення — від 0 до 10 балів).

Таблиця 1 - Критерії оцінювання кожного питання (максимальна кількість балів - 50)

1. Теоретичні знання та повнота змісту

Кількість балів	Характеристика відповіді
21-25	Абітурієнт повністю розкрив тему. Усі правила, мовні закони, класифікації чи ознаки обрано правильно. Термінологія вжита точно, фактичних помилок немає.
15-20	Тему розкрито, але у відповіді є незначні неточності (наприклад, пропущено один із другорядних розрядів чи один із способів словотворення), які не порушують загального розуміння матеріалу.
10-14	Теоретичний матеріал викладено частково (переважно на рівні загальних понять). Абітурієнт орієнтується в темі але не може деталізувати правила, допускає 1-2 грубі фактичні помилки.
1-9	Знання фрагментарні та хаотичні. Абітурієнт може дати лише базове визначення, але не знає

0 балів

конкретних правил чи суті мовного явища

Повна відсутність відповіді або абсолютно
неправельне твердження

*Усього балів за п.1
Теоретичні знання та
повнота змісту - 25*

2. Практичні вміння та ілюстрування

13-15

Крім розуміння теоретичного матеріалу, абітурієнт наводить доречні, різноманітні та правильні приклади до кожного положення (на кожне правило, виняток чи розряд). Чітко ілюструє розуміння норм правопису, вимови чи синтаксичної ролі на практиці.

9-12

Приклади наведено, але вони однотипні або ілюструють не всі озвучені правила. Допущено 1-2 помилки в ілюстративному матеріалі

5-8

Наведено недостатньо прикладів (1-2 на всю тему), або приклади підібрано невлучно, з помилками у правописі чи аналізі слів/речень.

1-4

Абітурієнт наводить приклади лише після навідних запитань екзаменатора, або приклад містить грубу помилку, яка суперечить правилу

0 балів

Приклади взагалі відсутні

*Усього балів за п.2
Практичні вміння та
ілюстрування -15*

3. Логіка викладу та культура мовлення

9-10

Відповідь послідовна, логічна та зв'язна. Абітурієнт володіє науковим стилем, чітко формулює думки, мовлення грамотне. Допускається 1 невимушений орфоепічний чи стилістичний огріх

Логіка викладу збережена, але мовлення дещо

6-8	однотипне, є повтори (тавтологія) або поодинокі русизми/суржикові слова (1-2 помилки)
3-5	Відповідь непослідовна, фрагментарна. Наявні помітні мовні помилки (порушення наголосу, неправильне узгодження слів)
1-2	Мовлення невиразне, абітурієнт постійно збивається, неспроможний сформулювати зв'язне висловлювання самостійно
0 балів	Повна неспроможність побудувати відповідь українською мовою

Усього балів за п.3 Логіка
викладута культура
мовлення - 10

Максимальна кількість балів за одне питання (п.1+п.2+п.3) - 50

Таблиця 2 — Загальний рівень підготовленості

Рівень підготовленості	Бали	Характеристика відповіді
Високий	45-50	Вступник виявляє глибокі системні знання. Відповідь вичерпна, логічна та аргументована. Вільно володіє понятійним апаратом.
Достатній	35-44	Вступник володіє матеріалом у повному обсязі. Виклад логічний, відповідь за змістом є правильною, проте може бракувати аргументації.
Середній	25-34	Вступник демонструє знання основного навчального матеріалу та розуміння ключових понять теми. Відповідь є послідовною, але не вичерпною.
Низький	0-24	Вступник виявляє фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити суть запитання у повному обсязі. Відповідь містить суттєві термінологічні або змістовні неточності. Виклад матеріалу є несистематизованим та потребує значного коригування з боку членів комісії, проте навіть за умови допомоги вступник не здатний побудувати

	цілісну відповідь.
--	--------------------

Визначення підсумкового результату співбесіди

Підсумковий бал (далі – ПБ) вступника розраховується як сума балів, отриманих за кожне з чотирьох питань (П1, П2, П3, П4) співбесіди:

$$\text{Підсумковий бал} = \text{П1} + \text{П2} + \text{П3} + \text{П4}$$

Таблиця 3 — Підсумковий бал співбесіди

Підсумковий бал	Рівень навчальних досягнень
180 – 200	Високий
140 – 179	Достатній
100 – 139	Базовий
0 – 99	Недостатній

Вступники, які отримали оцінку менше 100 балів, до участі в конкурсному відборі не допускаються.

Українська мова є державною мовою України. Це передбачає її пріоритетне використання в усіх сферах суспільного життя. Оволодіння української мовою сприяє залученню до надбань культури українського народу, виробляє почуття впевненості у власних силах, допомагає свідомо мотивувати вибір майбутньої професії.

Програму вступної співбесіди з української мови складено для вступників, які вступають на основі базової загальної середньої освіти на здобуття освітньо-професійного рівня фахового молодшого бакалавра на основі чинних програм з української мови для 5-9 класів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

I. Фонетика і графіка. Орфоенія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї та буквосполучень дз, дзь, дж:

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова та позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та їх позначення на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування у-в, і-й. Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

II. Будова слова, словотвір і орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків. Вимова і

написання префіксів з- (зі-), с-, роз-, без-, пре-, при-, **прі-**. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис Складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія.

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.

Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

III. Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників.

Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові.

Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник, як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Неозначена форма дієслова. Види дієслів (доконаний, недоконаний). Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів.

Дієслова I та II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи утворення дієслів. Правопис дієслів. **Дієприкметник** як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но, -то.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники не доконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови.

Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучники як службова частина мови.

Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови.

Формотворчі, заперечні та модальні частки. Написання часток бо, но, то, от таки.

«Не» з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

IV. Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучення за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставина) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення.

Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення).

Розділові знаки про них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах речення.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень.

11

Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.
Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. / *

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

V. Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресати (той, хто говорить чи пише) і адреса мовлення, мета й умови спілкування, повідомлення (висловлювання), його зміст і форма. Гема і основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення:

змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки.

Етика спілкування й етикет.

Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів, - Київ.: Грамота, 2017. - 160 с.
2. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних*закладів, - Харків.: Вид-во «Ранок», 2017. - 240 с.
3. Глазова О.П. Українська орфографія: Навч. посібник. - Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2005. - 384 с.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. - 7-е вид. - К.: Вища школа, 2006. - 287 с.
5. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С.І. Головащук, М.М. Пещак, В.М. Русанівський, О.О. Тараненко. - К.: Вид-во «Довіра», 1994. - 864 с.
6. Словник іншомовних слів / Укладачі: С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута.,- К.: Наукова думка, 2000. - 680 с.
7. Український правопис - 2019: затверджено Українською національною комісією з питань правопису: протокол № 5 від 22 жовтня 2018 р.- 2019.- 282 с.
8. Фурдуй М.Ю. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник / За ред. В.В. Різуна. - К.: Либідь, 2003. - 272 с.
9. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2012. - 254 с.
10. Ющук І.П. Українська мова: Підручник. - К.: Либідь, 2003. - 640с.

Голова предметної екзаменаційної комісії

І. В. Чернова